

е по-малко, но е по-ценна. При внимателно наблюдение се забелязват малки сребърни топченца. Амалгамовата маса се прекарва въ втори, въ трети харманъ, кждето продължаватъ сжщата работа.

Следъ 6-седмична работа употребяванитъ животни се разболяватъ. Причината на тѣхното заболяване е живакътъ.

Тѣ започватъ постоянно да треперятъ; очитъ имъ ставатъ мжтни. На човѣка става болно, като гледа тѣзи нещастни животни.

Но това е началото на края. При по-нататъшното употребление въ работа забелязва се, че животното изгубва охота за ядене, защото жбитъ му се разклащатъ. Наскоро то не може свободно да стѣпя съ преднитъ си крака по земята. Горкитъ животни пристѣпятъ като съ дървени крака. Най-последъ тѣ ослѣпватъ, и единъ день копитото остава въ сребърната тиня, и животното изважда изъ нея само разкъравена вътрешната частъ на крака. Едва чакъ сега изваждатъ нещастното животно изъ хармана. Единъ работникъ го улавя съ лѣвата си ржка за ухото, съ дѣсната си ржка измжква ножа си и го промушва. Безъ да издаде най-малкъ ревъ, то се прощава съ своя мжченически земень животъ.

Азъ запитахъ лицето, което ме развеждаше и показваше, какъ става обработването на рудата: дали тѣзи ужасни мжки на животнитъ не могатъ да се избѣгнатъ, като се въведатъ машини. Той ми отговори, че опитвали, но при работата съ машини се губѣло много сребро и че машинната работа струвала по-скжпо отколкото съ старитъ животни, които купували евтино.

Не по-добра е сждбата на работниците. Щомъ въ третия харманъ живакътъ се съедини напълно съ среброто, кашата се отправя въ единъ кржгълъ воденъ басейнъ, съ диаметръ 3 метра. Потопили до половина гърдитъ си въ водата, изъ басейна тичатъ работници насамъ-нататъкъ и махатъ ржцетъ си като че плуватъ. Така амалгамираното сребро се очиства отъ кашата и пада на пода.

Тази работа продължава нѣколко часа. Работниците рѣдко биватъ смѣнявани. Най-последъ изпускатъ водата, и амалгамнитъ буци, съ голѣмина отъ гължбово яйце до човѣшки юмрукъ, събиратъ въ дървени чаши.

Отдѣлянето на живака отъ среброто става въ пещи. Отдѣлениятъ живакъ се събира за ново употребление, а среброто остава на блястящъ, чистъ, бѣлъ металъ.

Живачнитъ отравяния, отъ които страдатъ конетъ и мулетата, косятъ живота и на работниците. Всички членове на тѣлото имъ започватъ да треперятъ. Ноктитъ на ржцетъ и краката имъ падатъ. Жбитъ имъ се разклащатъ, и погледътъ имъ става мжтенъ.